

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

واحد برنامه‌ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره»

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارایه دهنده درس: گروه یادگیری الکترونیکی در علوم پزشکی

عنوان درس: اصول و مبانی طراحی آموزشی

کد درس: ۷۵۲۰۰۸

نوع و تعداد واحد^۱: ۱ واحد نظری و ۱ واحد عملی

نام مسؤل درس: دکتر ری‌تا مجتهدزاده

مدرس/ مدرسین: دکتر ری‌تا مجتهدزاده

پیش‌نیاز/ هم‌زمان: تکنولوژی آموزشی

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد تکنولوژی آموزشی در علوم پزشکی

اطلاعات مسؤل درس:

رتبه علمی: دانشیار

رشته تخصصی: برنامه‌ریزی آموزش از راه دور

محل کار: دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران

تلفن تماس: ۰۹۱۲۶۱۸۳۱۹۳

نشانی پست الکترونیک: r_mojtahedzadeh@tums.ac.ir

^۱ مشتمل بر: نظری، عملی و یا نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب. (مثال: ۲ واحد نظری، ۱ واحد عملی)

توصیف کلی درس (انتظار می‌رود مسؤؤل درس ضمن ارائه توضیحاتی کلی، بخش‌های مختلف محتوایی درس را در قالب یک یا دو بند، توصیف کند):

هدف از این درس آشنایی دانشجویان با مفهوم، اهمیت، کاربرد و مدل‌های طراحی آموزشی است. این درس بسیار کاربردی و ملموس است و به نوعی هر کس با هر نوع علاقه‌ای به آموزش و تکنولوژی آموزشی باید مباحث طراحی آموزشی را بداند. در این درس تمام رئوس مطالبی که دانشجویان در دروسهای دیگر خوانده یا خواهند خواند، مثل قطعات پازل جمع می‌شوند و دانشجو می‌تواند به شکل کاربردی آنها را به کار گیرد.

اهداف اختصاصی / زیرمجموعه‌های هر توان‌مندی:

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که دانشجویان:

در حیطه شناختی:

- طراحی آموزشی را تعریف کنند.
- تفاوت طراحی آموزشی با curriculum development را بیان کنند.
- انواع مدل‌های طراحی آموزشی و کاربرد آنها را شرح دهند.
- طیف کاربرد طراحی آموزشی برای طراحی تدریس، محصول آموزشی و سیستم آموزشی را شرح دهند.
- مدل طراحی آموزشی سیستمی Instructional System Design یا ISD را شرح دهند.
- مراحل مدل ISD را شرح دهید و اهمیت آنها را بیان کنند.
- نکات مهم هر کدام از مراحل طراحی آموزشی را شرح دهند.
- حداقل سه نمونه از سایر مدل‌های طراحی آموزشی را شرح دهند.
- بتوانید کلاسهای درس خود را طراحی آموزشی کنید.
- بتوانند فرایند طراحی آموزشی یک محصول آموزشی یا سیستم آموزشی را تحلیل کنند.

در حیطه عاطفی:

- به اهمیت و نقش طراحی آموزشی واقف شوند.
- در فعالیتهای کلاسی (حضور و مجازی) مشارکت فعال داشته باشد.

رویکرد آموزشی!:

ترکیبی^۲

حضوری

مجازی^۲

1. Educational Approach

2. Virtual Approach

3. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

روش های یاددهی - یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

- کلاس وارونه
- یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال
- یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- یادگیری اکتشافی هدایت شده
- یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی
- یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم

سایر موارد (لطفاً نام ببرید): انجام تکالیف تحلیلی

رویکرد حضوری

- سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
- بحث در گروههای کوچک
- ایفای نقش
- یادگیری اکتشافی هدایت شده
- یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- یادگیری مبتنی بر سناریو
- استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط همتایان)
- یادگیری مبتنی بر بازی

رویکرد ترکیبی

با توجه به ترکیبی بودن درس موارد دو بخش حضوری و مجازی در بالا علامت زده شده اند.

تقویم درس:

ردیف	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیتها / تکالیف	نام مدرس / مدرسان
		رشته مجازی	دانشجو	
۱	معارفه و مرور طرح دوره شنایی کلی با مفاهیم درس	سخنرانی تعاملی	-	دکتر مجتهدزاده
۲	منبع اول: مقدمه ای بر طراحی آموزشی و تفاوت آن با برنامه ریزی درسی	ارائه محتوای الکترونیکی پادکست صوتی جزوه آموزشی	مشارکت در بحث کلاسی انجام تکلیف	دکتر مجتهدزاده
۳	منبع دوم: طیف مدل های طراحی آموزشی	ارائه محتوای الکترونیکی پادکست صوتی	مشارکت در بحث کلاسی انجام تکلیف	دکتر مجتهدزاده

ردیف	عنوان مبحث	روش تدریس		نام مدرس / مدرسان
		رشته مجازی	رشته حضوری	
		جزوه آموزشی	پادکست صوتی جزوه آموزشی	
۴	منبع سوم: مقدمه ای بر مدل طراحی آموزشی ADDIE	ارائه محتوای الکترونیکی پادکست صوتی جزوه آموزشی	سخنرانی تعاملی ارائه محتوای الکترونیکی پادکست صوتی جزوه آموزشی	دکتر مجتهدزاده مشارکت در بحث کلاسی انجام تکلیف
۵	منبع چهارم: مرحله تحلیل از مدل ADDIE	ارائه محتوای الکترونیکی پادکست صوتی جزوه آموزشی	سخنرانی تعاملی ارائه محتوای الکترونیکی پادکست صوتی جزوه آموزشی	دکتر مجتهدزاده مشارکت در بحث کلاسی انجام تکلیف
۶	منبع پنجم: مرحله طراحی از مدل ADDIE	ارائه محتوای الکترونیکی پادکست صوتی جزوه آموزشی	سخنرانی تعاملی ارائه محتوای الکترونیکی پادکست صوتی جزوه آموزشی	دکتر مجتهدزاده مشارکت در بحث کلاسی انجام تکلیف
۷	پیوست تکمیلی منبع پنجم: تدوین اهداف یادگیری	ارائه محتوای الکترونیکی پادکست صوتی جزوه آموزشی	سخنرانی تعاملی ارائه محتوای الکترونیکی پادکست صوتی جزوه آموزشی	دکتر مجتهدزاده مشارکت در بحث کلاسی انجام تکلیف
۸	منبع ششم: مرحله توسعه از مدل ADDIE	ارائه محتوای الکترونیکی پادکست صوتی جزوه آموزشی	سخنرانی تعاملی ارائه محتوای الکترونیکی پادکست صوتی جزوه آموزشی	دکتر مجتهدزاده مشارکت در بحث کلاسی انجام تکلیف
۹	منبع هفتم: مرحله اجرا از مدل ADDIE	ارائه محتوای الکترونیکی پادکست صوتی جزوه آموزشی	سخنرانی تعاملی ارائه محتوای الکترونیکی پادکست صوتی جزوه آموزشی	دکتر مجتهدزاده مشارکت در بحث کلاسی انجام تکلیف
۱۰	منبع هشتم: مرحله ارزشیابی از مدل ADDIE	ارائه محتوای الکترونیکی پادکست صوتی جزوه آموزشی	سخنرانی تعاملی ارائه محتوای الکترونیکی پادکست صوتی جزوه آموزشی	دکتر مجتهدزاده مشارکت در بحث کلاسی انجام تکلیف

وظایف و انتظارات از دانشجو:

منظور وظایف عمومی دانشجو در طول دوره است (وظایف و انتظاراتی نظیر حضور منظم در کلاس درس، انجام تکالیف در موعد مقرر، مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت فعال در برنامه‌های کلاس^۱)

از دانشجو انتظار می‌رود:

- مطالب و منابع آموزشی را با دقت مطالعه کند.
- تکالیف و وظایف محوله را با کیفیت مناسب در بازه زمانی مقرر انجام دهد.
- در کلاس شرکت فعال داشته باشد.

روش ارزیابی دانشجو:

رشته مجازی:

ارزشیابی تکوینی:

حضور و مشارکت فعال در بلوک های حضوری و کلاسهای مجازی همزمان: ۲ نمره
انجام به موقع و مناسب تکالیف: ۸ نمره

ارزشیابی پایانی:

آزمون کتبی (تستی و تشریحی): ۱۰ نمره

رشته حضوری:

ارزشیابی تکوینی:

حضور و مشارکت فعال در کلاس های درسی و انجام وظایف محوله: ۳ نمره

ارزشیابی پایانی:

آزمون کتبی (تستی و تشریحی): ۱۷ نمره

۱. این وظایف مصادیقی از وظایف عمومی هستند و می‌توانند در همه انواع دوره‌های آموزشی اعم از حضوری و مجازی، لحاظ گردند.

منابع:

منابع شامل کتاب‌های درسی، نشریه‌های تخصصی، مقاله‌ها و نشانی وبسایت‌های مرتبط می‌باشد:

محتوای الکترونیکی:

- محتوای الکترونیکی ضبط شده (برای کل اهداف درس)
- جزوه آموزشی (برای کل اهداف درس)

منابع برای مطالعه بیشتر:

- دیناروند، حسن (۱۳۹۰). طراحی آموزشی برای اثربخشی تدریس، تهران: انتشارات آبیژ
- ای. جی. رمی زفسکی، ترجمه: دکتر هاشم فردانش، طراحی نظامهای آموزشی، انتشارات سمت، آخرین چاپ
- Seel, N.M., Lehmann, T., Blumschein, P., & Podolskiy, O.A. (2017). Instructional Design for Learning: Theoretical Foundations.
- Boettcher, J.V., & Conrad, R. (2010). The Online Teaching Survival Guide: Simple and Practical Pedagogical Tips.